

IKAWALONG BAITANG
UNANG MARKAHAN – HEOGRAPIYA AT SINAUNANG KABIHASNAN NG ASYA AT DAIGDIG

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ang pag-unawa at pagpapahalaga sa interaksyon ng tao sa kaniyang kapaligiran na nagbigay daan sa pagkakakilanlan at pagtugon sa nagbabagong kapaligiran
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakagagawa ng presentasyon na nagpapatunay ng interaksyon ng tao at kapaligiran

NILALAMAN	KASANAYANG PAMPAGKATUTO
A. Heograpiya ng Asya at Daigdig 1. Mga Kontinente ng Daigdig 2. Natatanging Katangiang Pisikal ng Daigdig 3. Implikasyon ng heograpiya ng daigdig sa pamumuhay ng mga tao	1. Nailalarawan ang katangiang pisikal ng daigdig at implikasyon nito sa pamumuhay ng mga tao
B. Mga Sinaunang Kabihasan 1. Katuturan ng Kabihasan 2. Kabihasnang sumibol sa lambak-ilog (Tigris-Euphrates, Indus, Huang He, at Ilog Nile) 3. Kabihasnang Mediterano (Minoan, Myceanean) 4. Kabihasnang Meso-America at Andes (Olmec, Maya, Aztec, at Inca) 5. Kabihasan sa Rehiyong Pacific (Polynesian)	2. Nasusuri ang kalagayang heograpikal ng mga sinaunang kabihasan sa Asya at iba pang bahagi ng daigdig 3. Napatutunayan ang kahalagahan ng pakikipag-ugnayan ng mga tao sa pag-unlad ng mga kabihasan
C. Estrukturang Panlipunan sa Iba't ibang Bahagi ng Asya at Daigdig 1. Lipunang Sumerian at Egyptian 2. Sistemang Varna/ Caste 3. Lipunang Greek at Roman 4. Iba pang sinaunang lipunan	4. Natataya ang epekto ng strukturang panlipunan sa pag-unlad ng pamumuhay ng tao

D. Ang Relihiyon at Ibang Paniniwala 1. Hinduism at Buddhism 2. Judaism, Kristiyanismo at Islam 3. Confucianism at Shintoism	5. Naipaliliwanag ang papel ng relihiyon at ibang paniniwala sa paghubog sa pagkakakilanlang kultural ng tao
	6. Napahahalagahan ang interaksyon ng tao sa kaniyang kapaligiran

IKAWALONG BAITANG
IKALAWANG MARKAHAN – KOLONIALISMO, IMPERYALISMO, NASYONALISMO AT PAGKABANSA

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ang pag-unawa at pagpapahalaga sa hamon ng kolonyalismo at imperyalismo sa pagpapatatag ng nasyonalismo at pagkabansa
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakabubuo ng mungkahing solusyon sa mga napapanahong isyung may kaugnayan sa pagpapatatag ng nasyonalismo at pagkabansa

NILALAMAN	KASANAYANG PAMPAGKATUTO
A. Mahahalagang Pangyayari sa Daigdig noong Ika-15 at Ika-16 Siglo 1. Pagsasara ng Constantinople 2. Renaissance 3. Repormasyon 4. Kontra-Repormasyon	1. Natatalakay ang mahahalagang pangyayari noong ika-15 at ika-16 siglo bago ang panahon ng paggalugad ng mga lupain
B. Panahon ng Paggalugad at Kolonyalismo sa America 1. Ang Europe sa Panahon ng Paggalugad at Kolonyalismo a. Mga Dahilan b. Tunggalian ng Portugal at Spain c. Ang Epekto ng Pananakop sa Imperyong Aztec at Inca sa lipunang Mesoamerican/ Andean at sa Lipunang Espanyol	2. Nasusuri ang mga pangyayari at kinahinatnan ng paggalugad at kolonyalismo ng mga Europeo sa mga bagong lupain sa America
C. Ang mga Asyano sa Panahon ng Paggalugad at Kolonyalismo 1. Ang paglalakbay ni Ibn Battuta 2. Ming China (tuon sa paglalakbay ni isinagawa sa ilalim ng pamumuno ni Zheng He) 3. Mughal Empire ng India 4. Tokugawa Japan (Edict of Sakoku)	3. Nasusuri ang mga naging unang tugon ng mga Asyano sa panahon ng paggalugad at kolonyalismo

D. Panahon ng Imperyalismo 1. Pag-usbong ng mga Imperyo ng England, France, the Netherlands, Portugal, at Spain sa America, India at East Indies 2. Pagpasok ng mga Imperyalistang Estado ng Russia, Italy, Germany, United States, at Japan	4. Nasusuri ang imperyalismong Europeo at Japan sa Asya at Africa
E. Panahon ng Absolutismo, Liberalismo at Enlightenment 1. Mga mahalagang pangyayari 2. Rebolusyong Amerikano	5. Naiuugnay ang Enlightenment at Rebolusyong Amerikano sa paglinang ng nasyonalismo at pagkabansa
F. Rebolusyong Pranses at Pag-usbong ng mga Bansang Estado 1. French Revolution at mga pagbabagong dulot nito 2. Pag-usbong ng mga Bansang-Estado	6. Nasusuri ang mahahalagang pangyayari sa panahon ng Rebolusyong Pranses at pagtatag ng mga bansang estado
G. Paglaganap ng Nasyonalismo sa Asya at Amerika 1. Modernisasyon ng Japan (Meiji Restoration) 2. Himagsikan sa South America (Simon Bolivar) 3. Back-to-Africa Movement 4. United League ni Sun Yat Sen 5. Passive Resistance ni Gandhi (India)	7. Nasusuri ang naging tugon ng ilang bansa sa Asya, Africa at Latin America sa imperyalismong Europeo

IKAWALONG BAITANG
IKATLONG MARKAHAN – MGA HAMON NG PAGKABANSA AT KAISAHAN NG DAIGDIG

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ang pag-unawa at pagpapahalaga sa mga pangyayari at isyung pampolitika sa daigdig na nagpapatatag sa diwa ng demokrasya ng mga mamamayan
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakalilikha ng adbokasiyang may kaugnayan sa mga isyu at hamong pampolitika at pansibiko na nagpapatatag sa diwa ng demokrasya

NILALAMAN	KASANAYANG PAMPAGKATUTO
A. Unang Digmaang Pandaigdig 1. Mga Sanhi 2. Mga Pangyayari 3. Mga Pagbabagong dulot ng Digmaan	1. Natatalakay ang mga sanhi, pangyayari, at pagbabagong dulot ng Unang Digmaang Pandaigdig
B. Ang Daigdig Pagkaraan ng Digmaan 1. Pagtatatag ng League of Nations 2. Spanish Flu 3. Great Depression	2. Nabibigyang katuwiran ang naging tugon ng mga bansa sa pagharap sa iba't ibang suliranin pagkaraan ng digmaan
C. Banta ng Ideolohiyang Totalitarianismo at Pasismo 1. Katuturan ng Totalitarianismo 2. Komunismo sa Russia at China 3. Pasismo sa Italy at Nazismo sa Germany 4. Militarismo sa Japan	3. Nasusuri ang ideolohiyang totalitarianismo bilang banta sa demokratikong pamamahala
D. Ikalawang Digmaang Pandaigdig 1. Sanhi 2. Mga Pangyayari 3. Mga Pagbabagong dulot ng Digmaan	4. Natataya ang mga sanhi, pangyayari, at pagbabagong dulot ng Ikalawang Digmaang Pandaigdig

E. Ang Cold War sa Europa at America 1. Truman Doctrine at Marshall Plan 2. NATO at Warsaw Pact 3. Space Race 4. Cuban Missile Crisis	5. Naipaliliwanag ang mga pangyayaring nagbigay daan sa Cold War at ang mga tunggaliang dulot nito
F. Ang Asya at Africa sa Panahon ng Cold War 1. Paglaya ng mga Bansa at Neokolonyalismo 2. Non-Aligned Nations 3. Digmaang Korea at Vietnam 4. Russo-Afghan War	6. Nasusuri ang epekto ng Cold War sa Asya at Africa
G. Ang Daigdig Matapos ang Cold War: Pagkakabuwag ng USSR	7. Natataya ang kalagayan ng daigdig sa pagwawakas ng Cold War
H. Mga Kilusan para sa Demokrasya 1. Civil Rights Movement sa US 2. Solidarity Movement ng Poland 3. Tiananmen Square Protest sa China 4. Anti-Apartheid Movement ng South Africa	8. Napahahalagahan ang bahaging ginampanan ng iba't ibang kilusan sa pagtaguyod ng demokratikong lipunan

IKAWALONG BAITANG
IKAAPAT NA MARKAHAN – MGA UGNAYANG PANDAIGDIG AT MGA HAMON SA MAKABAGONG PANAHO

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ang pag-unawa at pagpapahalaga sa mga adhikain at kontribusyon upang matugunan ang mga isyung kinakaharap ng daigdig
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakagagawa ng pananaliksik na nakapagtataya sa mga napapanahong isyu at usapin sa sariling komunidad na nagpapakita ng pagtugon bilang mapanagutang mamamayan ng bansa at daigdig

NILALAMAN	KASANAYANG PAMPAGKATUTO
A. Ang United Nations (UN) at ang Pilipinas bilang kasapi nito 1. Pagtatag ng UN 2. Pilipinas bilang Kasapi ng UN	1. Nailalarawan ang United Nations at ang Pilipinas bilang kasapi nito
B. Mga Isyung Panlipunan: Isyung Pangkalusugan (SARS, Bird Flu, STIs, COVID-19, at iba pa)	2. Nasusuri ang mga isyung panlipunan na kinakaharap ng daigdig
C. Mga Isyung Pampolitika, Pangkabuhayan, at Pangkalikasan 1. Terorismo 2. Global Financial Crisis 3. Climate Change	3. Nasusuri ang mga isyung pampolitika, pangkabuhayan, at pangkalikasang kinakaharap ng daigdig
D. Globalisasyon at Pagkamamamayan ng Daigdig 1. Katuturan at Uri ng Globalisasyon a. Political globalization b. Economic globalization c. Cultural globalization 2. Katuturan ng Global Citizenship 3. Mga Isyu at Hamon bilang Global Citizen	4. Napahahalagahan ang pagiging mapanagutang mamamayan ng daigdig